

АНАТОМІЯ СТРАВОХОДУ ПЛОДА

В.В.Власов, О.А.Малоголовка, О.С.Євчук

Хмельницька обласна лікарня, Хмельницька міська дитяча лікарня

Дослідження проведене на 102 трупах плодів 6-10 міс. (255,0-493,0 мм тім'яно-п'яtkової довжини) методами антропометрії, препарування, виготовлення зрізів за М.І.Пироговим, контрастної рентгенографії, комп'ютерної та ЯМР-томографії.

Розташований за трахеєю стравохід (Ст) зміщується лівіше середньої лінії, а трахея – вправо, тому Ст виступає із-за її лівого краю. Рівень найбільшого зміщення Ст відповідає VII шийному – I грудному хребцям. На рівні II-III грудних хребців Ст набуває серединного положення. Його вертикально-каудальне положення порушується лівим передсердям, яке на рівні V-VI грудних хребців зміщує Ст вправо. В напрямку до шлунка Ст вигинається ззаду лівого бронха під кутом до хребта (20-25°). На рівні VIII-X грудних хребців цей кут становить 25-30°. Нижній кінець Ст визначається на рівні IX-XI грудних хребців. У 71,6 % спостережень нижній вигин Ст правим краєм не виходить за правий край хребта. У решті випадків максимальне правобічне зміщення Ст від хребта спостерігається на рівні V-VII грудних хребців. У сагітальній площині до рівня III-IV грудних хребців (рівень біфуркації трахеї) він наближається до хребта, нижче – віддаляється. При повороті голови вправо або вліво відповідно зміщується тільки шийна частина Ст.

Довжина шийної частини Ст з ростом плода поступово збільшується: співвідношення між загальною довжиною Ст та довжиною його шийної частини змінюється від 4,6 до 4,1. Загальна довжина Ст становить 55,0±3,78 мм (на VI місяці), 63,75±4,35 мм (VII), 71,0±5,07 мм (VIII), 78,1±6,16 мм (IX) і 90,0±7,07 мм (X). Співвідношення довжини Ст і тім'яно-п'яtkової довжини (ТПД) плода становить 1:0,2-0,01. Відстань від передньої поверхні ясен до шлунка у 3,21±0,11

раза менша за ТПД. При закиданні голови довжина шийної частини Ст збільшується у 1,3 раза.

На горизонтальних зрізах просвіт Ст зірчастий, що зумовлено поздовжньою складчастістю слизової оболонки. Діаметр розправленого Ст (туге наповнення контрастом) збільшується від 5,6±0,49 мм у 6-місячних плодів до 7,9±0,7 мм у 10-місячних. Найвужчим є місце переходу глотки у Ст, яке знаходиться на рівні нижнього краю перснеподібного хряща. На фіксованих препаратах до рівня біфуркації трахеї Ст сплющений у передньозадньому напрямку (наче стиснутий між трахеєю і хребтом). Нижче біфуркації просвіт Ст круглішає, без видимих звужень. Діафрагмальний сегмент Ст вужчий у 62,7 % спостережень.

Висновки. 1. У плодів вертикальне положення стравоходу порушується трахеєю та лівим передсердям; нижній відділ стравоходу стосовно хребта розміщений під кутом 25-30°. 2. Розміри стравоходу з ростом плода збільшуються пропорційно тім'яно-п'яtkовій довжині. 3. Форма просвіту стравоходу в каудальному напрямку змінюється від щілиноподібної до овальної.